

İlahi Aşkım Mormeneksem 5A Bölüm

– Ali Özdemir · 07 Ekim 2016

1. 5.BÖLÜM

DENİZLİ’NİN YOLLARI

a) Denizli’nin Yolları

1245 Mart – DENİZLİ

Yaş otuz üç, Allah’ın insana verdiği ömrün en güzel çağları... Cenabı Allah Cennet’te insanları otuz üç yaşındaki hali ile ebedi misafir edecekmiş. Yaşımı filan aramıyorum da haksızlık, adaletsizlik, gerici tutumun infazı beni yıkandır. Rüyalarım giren meleğin sözü beni ayakta durdurandır. Allah’tan bir işaret, bir umut bekliyorum. Çünkü ömür boyu hapis yatacak biri değilim. Ömrümü zindanların kara zulmüne heba etmek istemiyorum.

Zindankale’ye geçtikten sonra en azından hayata tutulma şartları düzeltilmişti. Güneş gören koğuşlar, düzenli verilen aşlar, ihtiyaçlarımızı karşılanması... en azından kararan hayatımızı bir iğne ucu kadar aydınlık için umut sağlıyordu.

Mevlâm ne eylerse güzel eyler...

{{

İnsanın, bir insanın ölmesine sevinmemesi lazım... Özellikle Sultanlık makamının başında olan biri için... Fakat bugün gelen haber bize bayramdı! Sultanımız Tarsus kuşatmasında, Alanya’dayken aniden rahatsızlanarak, bilinmeyen bir hastalıktan dolayı vefat etmiş. Haber çok kısa zamanda yurt geneline yayılmış. Yurt genelinde yas ilan edilmiş. Ama bizim için bu bir umut olabilirdi! Bir atasözünde “gelen gideni aratırmış” deniliyor ama biz her hâlükârda tahta çıkacak Sultandan ümitliyiz. Çünkü Gıyaseddin Keyhüsrev’in oğulları, bizlere yapılan haksız uygulamalardan rahatsız olduklarını söylemiş. Bu olumlu görüş bize de bir ümit oldu.

Ahi Babamız hemen bir talimat yaymış bizlere:

-Yiğitlerim sükûnet içerisinde, sakin olarak beklesinler. İkinci bir talimata kadar tepki bulacak herhangi bir tutum ve davranışta bulunmasınlar, demiş.

Ahi Babamızda bir ümit olduğunun farkına varırken bu ümidin hayal kırıklığına uğramaması için kendi çapında tedbir almaya çalışmıştı.

Sultanlık Makamına İzzeddin Keykavus çıkartılmış, karanlıkların saltanatı da artık sona ermiş. O büyük müjde hemen, “Zindanlarda ne kadar Ahi varsa hemen serbest bırakılacaktır.” diye duyuruldu.

Allah’ım sana inandık, sana güvendik, yolumuz senin yolundur! Sen bizim yüzümüzü kara çıkartmadın! Senin yolundan biz hiç ayrılmadık! Sadece sana inandık! Sen bizleri bir daha haksızlığa uğramaktan koru Allah’ım!

Rüyamdaki meleğin bana söyledikleri hemen gözümün önünde canlanıverdi. Bana sabretmemi söylemişti. Çok şükür Allah’ıma... Kötü, karanlık günler geride kaldı! Artık güneşli, güzel günler bizi bekliyor... Çıkar çıkmaz anama, köyüme hemen haber salmalıyım. İlk fırsatta da köyüme gitmeliyim. Şu anda nefes alıyorsam onların duaları sayesinde... Allah izin verirse Ahi Babamdan, ilk görüşmemde

ailemi görmek için izin isteyeceğim.

Sultan Hazretleri emri hemen uygulanmaya başlanmıştı. Ahi Babamızdan başlayarak zindanlarda yatan zaviye şeyhlerinin ve yiğitlerin özgürlüğü teslim ediliyordu... Çok şükür Allah'ıma! Beş yıldır bu anı bekliyorduk.

Ey Türk'e ilham olan özgürlüğün kralı kartal! Artık biz de özgürüz! Artık biz de bu semalardayız! Bu vatanın özgür evlatlarıyız biz! Karanlığa geçit vermedik! Karanlığa fırsat vermedik! Sabrettik! Sadece sabrettik! Çünkü adil olan biz idik! Doğru, adil adalet işte budur! Hiçbir gücün haddi değildir, Türk evladına kefen biçmek! Eğer biz doğru yolda isek, su akar doğru yolu bulur!

Zindankale'nin dış surlarında Ahi Baba bizleri bekliyordu. Beni görür görmez kollarını açtı, bir baba şefkati ile sarıldı.

- Allah'a şükürler olsun evlat! dedi. Bugünü de gösterdi bize ya, artık gönül rahatlığıyla son nefesimi verebilirim.

- Allah gecinden versin efendim! Siz bizim pirimizsiniz. Sizsiz bir hayatı düşünmek bile istemiyorum. Allah'ım size güç ve kuvvet versin. Allah sizi başımızdan eksik etmesin!

Bu sözlerimin üstüne gözlerinden sicim sicim yaşlar akmaya başladı. Ben de ona bir evladı olarak sıkı sıkı sarıldım. Baba oğul koklaştık, sarıldık, hasret gidermeye çalıştık.

- Evlat bir an önce teşkilatımızı toplayalım ve kendimize bir yol çizelim.

- Haklısınız efendim. Bir an önce toparlanmamız gerekiyor. Emriniz başım üstüne!

- Yalnız Sultan Hazretleri beni makama çağırtmış. Söyleyecekleri vardır. Musa Ağabeyinle birlikte Fâtma Ananıza kısa bir ziyaret edin. Merakta kalmasın. Yardımcılarımla birlikte müsait bir yerde acil bir toplantı düzenleyelim.

- Emriniz başım üstüne Efendim!

{{

Akşam ezanı okunurken Bakırcılar Zaviyesi şeyhinin Meram Bağlarındaki evinde toplandık. Ahi Babamız da gün batarken aramıza katıldı.

- Allah bizim sabrımızı denedi ve sabrımızı ölçtü. Hepimiz onun huzurunda sınavı başarı ile geçtik! Cenabı Allah karanlık günleri bir daha göstermesin! diye dua etti.

- Âmin... Âmin... Âmin, dedik bir ağızdan.

- Bugüne kadar yolumuzdan bir kum tanesi kadar mesafe ödün vermedik. Bundan sonra da vermeyeceğiz. Yolumuz Allah yoludur! diye devam etti.

- Yolumuz Allah yoludur! Pirimiz Ahi Evren Babamızdır, dedik. Allah yâr ve yardımcımız olsun!

- Sultan Hazretleri yolumuzda yolcudur, diye konuşmasını sürdürdü. Yolumuz için gereğini yapacağını söyledi. Herkes görevinin başına geçecek ve çalışmasına devam edecektir. Fakat ben kısa bir süre ara vereceğim, çünkü çok yorulmuş, biraz dinleneceğim. Teşkilatımızın sorumluluğu yardımcılarında olacaktır. Büyük bir ihtimalle batıdaki uç noktamız Denizli Vilayetine gideceğim ve teşkilatımızı burada da kuracağım. Eğitimleri yarıda kesilen yiğitlerim, Başkanlık Divanı tarafından ihtiyaç olan vilayetlere görevlendirilecektir. Ey Allah yolunun yolcuları! Maalesef karanlık güçler tarafından haksızlığa uğratarak teşkilatımızın devamlılığı sekteye uğratılmıştır. Çok acı çektik. Şehitler

verdik! Şehitlerimiz Allah'ın en güzel makamında kabul edileceklerdir inşallah.

Hasta olanlarımıza Allah acil şifalar versin, bir an önce kutsal görevlerine dönmeyi nasip etsin! Allah bizlere bir daha böyle acı günler göstermesin! Allah Celli Celâli bizleri bir daha karanlıklar içerisinde bırakmasın!

- Âmin... Âmin... Âmin...

- Yolumuz Allah yoludur! Allah'ın izni, Sultan Hazretlerinin fermanı ile bundan böyle kutsal görevimizi canla, başla yürütmeye devam edeceğiz... Allah yâr ve yardımcımız olsun !

- Âmin... Âmin... Âmin...

{{

- Evlat köyüne ziyaret arzunu biliyorum. İlk fırsatta seni köyüne yollamak istiyorum ama kısa bir süre için Denizli'ye gideceğimi söylemişim ya, seninle beraber gitmek istiyorum. Orada kalmamız, tahminimce bir yıl sürmez. Fatıma Anan ve Sinan kardeşin de bizimle gelecek. Zamanı gelince Allah izin verirse Kırşehir'ne beraber gideceğiz, büyük ihtimalle de Kırşehir'ne yerleşeceğiz. Sultan Hazretleri böyle olmasının hem Sultanlığımızın hem de teşkilatımızın bekası için gerekli olduğunu anlattı.

Teşkilatımızın merkezini de Kırşehir'ne taşımak istiyoruz. Böylelikle güvenli bir merkeze sahip olacağız. Yolumuza orada devam edeceğiz.

- Siz nasıl uygun görürseniz efendim.

- Sağ ol evlat.

- Sizin sağ olun efendim. Allah size uzun ömür versin ki başımızdan eksik olmayın efendim.

- Fatıma Anana söyledim. En kısa sürede hazırlanıp yola çıkacağız.

- Allah yâr ve yardımcımız olsun.

- Âmin.

{{

Denizli batıdaki en uç vilayetimizdi. Bizanslılar ile kıyasa mücadele edilerek birkaç kez fethedilmiş fakat ve en sonunda bir Türk yurdu olmuştu. Orada esnaf arasında henüz teşkilatlanma yapılmamıştı. Ahi Babamız, hem idari yapıyı güçlendirmek hem esnaf arasında birliği sağlamak hem de yorgunluğunu atmak için gidiyordu. Konya ile Denizli yedi sekiz günlük bir mesafeydi. İnşallah bize hayırlı gelecekti. Bu gece yatsı namazı eda edildikten sonra Allah izin verirse yola çıkacağız. Kervanda sadece Ahi Babamız ve ailesi olacak. Bir de güvenliği sağlayacak askerler.

Denizli, deniz havası etkisindeymiş. Baharın en güzel günlerini orda göreceğiz galiba. İnşallah poyrazların, tipilerin etkisinde kalmayız. Ve baharı bahar gibi yaşarız.

Yorgundum, benim için de iyi olacak. Bahar deyince Kırlangıç'ın menekşeleri aklıma düştü. Hayatın gailinden onları da gönlümde küstürmüştüm. Baharla beraber onları gönlümde yeşertirim. Çünkü ben onlarsız, onlar da bensiz yapamazlar. Kırlangıç ötelerin ötesinde de olsa, onlara Denizli'nin dağlarında gönül veremeye çalışacağım.

{{

Denizli, Denizli, Denizli... Adın beni yakar. Yürek mi dayanır adına? Babadağ'ın karları mı dayanır? Seni Çamlık dindirememiş. Sarsan beni Buldan beziyle de... Çalkarası üzümlerin ile beni sarhoşta etsen. Pamukkale'de beni aklasan da paklasan da... Yok Denizli, yok... Ateşin

yetmiş bin milletten irak olsun! Ben yandım... Başka bir can yanmasın! "Bilemezdim o ateş bir gün beni yanmaktan beter edeceğini."

Denizli, Denizli, Denizli...

{{

Konya'dan çıktıktan sonra bozkırın sonları yeşillenmeye başladı. Özellikle göller civarı öyle huzur verici ki günlerce burada kalarak yorgunluğumuzu huzur içerisinde atabiliriz. Gülistanın gülleri... Boy boy, sıra sıra... Yol boyu gül bahçeleri cennet misali izlenim veriyor. Köylülerin ikram ettiği gül reçeline ve güllü lokumlara doyum olmadı... Tadı damağımızda kaldı...

Başmakçı Yörüklerinin sofraları bizi cezbettiler... Sultan Bacı ile Mehmet Bey'in misafirperverliği bizleri Yörüklerin ne kadar cana yakın, ne kadar hoşgörülü ve ne kadar Anadolu'nun Yörüklere adapte olması gerektiğinin en güzel örnekleriydi... Manda sütünden yapılmış kaymaklar, gül yağları, tavuk etinden yapılmış yemekler... Yumurtanın mucizelerine ise söz dağarcığım yetersiz gelir...

Anadolu'nun nimetlerini hayranlıkla izleye izleye Denizli'ye varan yolları aşındırdık. Allah izin verirse sabahın ilk saatlerinde Denizli'ye girmiş oluruz.

Hayır mısın, şer misin? Yoksa yüreğime düşen ateş misin? Bana öyle bir yazı yaz ki bugüne kadar okuduklarım elifbanın elifinde kalsın... Beni öyle bir işle ki bugüne kadar bana işlenenler ilk ilmekte kalsın... Eğer beni yakacaksan da öyle bir yak ki bugüne kadar yanan ateşler seni görünce cehennemim dipsiz kuyularında saklansınlar...

Ey Kader! Bugüne kadar yazdıkların bana çiraklıkta kalsın! Bana öyle bir yazgı yaz ki, kendime bakınca seni, sana bakınca ise kendimi göreyim...

{{

- Kervancıbaşı ! Akhan Kervansarayında bir mola verelim.
- Emredersiniz efendim !
- Vuslat oğlum, sabahın ilk saatlerinde burada konaklayalım. Allah izin verirse öğlenden önce şehre gireriz.
- Peki Efendim.
- Vuslat ağam, Denizli ile ilgili bilgin var mı? Nasıldır, Kayseri ve Konya'dan farklı mıdır?
- Denizli birkaç gidip gelmeler ile yeni Türk Yurdu olan, sırtını Babadağ'ına yaslayan, Yörüklerin yurdu. Denizli'nin bize ihtiyacı var. Çünkü esnaf arasında henüz bir birlik sağlanamamıştır. Allah izin verirse Denizli'de de teşkilatımızı kuracağız. Kayseri ve Konya'nın bozkır kültüründen farklı olacağını sanıyorum. Yörük kültürü burada daha yaygındır. Konya'dayken birkaç Denizlili ile sohbet etme imkânım olmuştu. Şiveleri bile farklıdır. "Gelive, gidive, hadi gari..." gibi farklı farklı yorumları vardır. Burası bize bir milat olacaktır. Hayatımızda bir dönem kapanacak yeni bir dönem yeni bir sayfa açılacaktır. İnşallah bu sayfa beyaz saflığında tertemiz olacaktır.
- İnşallah ağam.
- İnşallah...

Kervansarayın kuzey tarafındaki dağın etek ucunda genişçe bir beyazlık... Sinan, merak içinde.

-Orası ne ola ki Vuslat ağam? Bembeyaz...

Ben de merak ediyorum ve ancak tahminimi söylüyorum.

-Orada kireçli sular akıyor olsa gerek... Zaman içinde, vaktimiz olursa gider görürüz...

Babadağ'ın tepeleri görünüyordu. Tepelerde birikmiş kar, yüreği yananları bekler gibi. Acep bana da merhem olabilecek miydi? Gerçi Erciyes Dağı yüreğimin ateşini söndürememişti ya...

Sıcaklık artıyor. Bahçeleri süsleyen baharın çiçeklerinin o muhteşem kokuları bizi sam yeli gibi okşuyordu. Gülleri, sümbülleri, leylakları, birbirlerini kıskanırçasına birbirleriyle yarışırçasına kokuların en güzelini yaymaya çalışıyordu. Bahçelerde envai çeşitte meyve ağaçları, envai çeşit çiçekler mevcuttu. Cennet bahçesi misali... Bozkırlarda bu kadar yeşilliği bir arada görmemiştim. Bu kadar yeşilliğin arasında da envai çeşitte kuşlar makamdan makama atlayarak bülbülün güle olan aşkını canlandırıyorlardı.

Bütün bu güzelliklerin arasında acaba gönlümün sultanını bulabilecek miyim? Yoksa başka baharlara mı kalacağım? Ben böyle yanmamalıydım? Beni yakan ile hesaplaşmam gerekiyor! Ya yüreğimdeki ateşi söndürsün, ya da sonsuza denk kül olsun gitsin! Yoksa eski zamanlarda denize sahipken, yanan yüreklerin ateşlerini söndürmek için mi kullandın tüm sularını Denizli? Bilemiyorum... Acaba dağlarında menekşelerin var mı? Beni yakan hangi menekşem var? Alalı mı, morlu mu, hercaili mi, yoksa eflatunlu mu? Hayat bize ne getirecek?

Bahçelerin arasında konaklar görünmeye başlamıştı. Geniş surlarıyla kale bizi karşılamıştı. Kervancının bahsettiği İlbade konakları ve deresi, az ötedeydi. Daha yukarılarda yeşillikler içinde batıya ve güneye yayılmış Denizli evleri... Babadağ'ın eteklerine yakın birkaç köy gözümde kaçmadı.

- Bu köylerin adı nedir Kervancıbaşı?
- En batıdaki köy Başkarcı, az güneyindeki Servergazi ve biraz güneydeki Kınıklı Köyü'dür.
- Denizli çok güzel bir şehir... Köyleri de güzeldir.
- Denizli bu yörenin incisidir
- Yörükleriyle, yaylalarıyla, bağları bahçeleriyle, zengin mutfağıyla bir başkadır... Buradan ayrılmak istemeyeceksiniz.
- Hayırlısı olsun bakalım, gün ola hayrola...

Kale kapısında bizi esnafkar karşıladı.

- Hoş gelivemiştiniz Beyim...
- Hoş bulduk.
- Nası geçti yolculuğunuz?
- Çok şükür, Allah'a hamd olsun, bizleri sizlere kavuşturdu.

Bizleri kale içinde küçük bir handa misafir ettiler. Gerçekten de Denizlililer methedildiği kadar misafirperver, insancıl, hoşgörülü ve şiveleri gibi çok tatlı insanlar... Sabah, heybetli, gür sesiyle Denizli Horozu ile uyandık. Öğlen ezanına müteakip esnafkarla bir odada toplandık. Şehrin durumunu, esnafın durumunu, halkın durumunu hasbihal ettik.

Bize kaleye yakın bahçeli bir konak tahsis ettiler. Ahi Babamız bahçede yorgunluğunu atacak, arada sırada çalışacağım atölyeye gelip bize hocalık yapacak; teşkilatımızın kurulmasını da sağlayacak.

Denizli halkı Konya halkından daha sıcak, daha taraftardı. Bizlere de sahip çıktılar. Karanlıklardan etkilenmemiş, yüzleri ve beyinleri aydınlık içerisinde... Hayvancılık ve tarımı oldukça gelişmiş bir şehir.

Özellikle dokumacılık esnaf arasında özellikle yaygın bir meslek haline gelmiş. Buldan bezi yurt içinde ve yurt dışında ün yapmış. Debbağcılık hayvancılığın yoğun olmasına rağmen gelişmemiş. İşte bu bağlamda bize çok iş düşecek.

Sinan kardeşimi yanımda yetiştireceğim Allah izin verirse.

Tabi ki bugün buradayız, yarın Allah bilir nerde oluruz.

{{

Haziran'ın sonlarına yaklaşıyoruz. Gün döneli iki gün geçti. Ekinlerin başakları yukardan aşağıya doğru sararmaya başladı. Bahçeler gelinlik kızlar gibi çeşit çeşit meyvelerle süsleniyordu. Çal karası üzümler korukluktan çıktı. Pamuk tarlaları kozaları tomurcuklarında çıkma heveslisindeler. Nasıl anlatayım Denizli'yi gari...

Bir gün pazardan gezerken iki tane köylünün konuşmaları;

- Dalagan verivecenmi iki bağ olsun...
- Vercem vercem, aha suracıkta, aliveecen mi?
- Alcem de yardım ediveecen mi?
- Alcem de paramı cikariveemedim bi dakika bekleyiveecen mi?
- Bekleyiveririm nolcecki...

İnsanlarına çok ısındım. Kolu komşu bizleri çok sevdi. Esnaf bize çok destek oluyordu. Biz de bilgimiz dâhilinde en iyisini Denizli halkına vermeye çalışıyoruz. Kısa sürede esnafı teşkilatlandırdık. Esnafları zaviyelere ayırarak odalar haline getirdik. Şimdilik Ahi Babamız teşkilatın başkanı olarak görevini yürütüyordu.

Debbağ Zaviyesinin Başkanlığını da ben yürütüyordum. Ustalıgımı hayranlıkla izliyorlardı. Sağ olsunlar mülkü idare tam yetki ile bize destek veriyordu. Atölyelerin kurulmasında herhangi bir sıkıntımızı yoktu. Sinan kardeşimi de yanımda yetiştirdim.

- Vuslat Ağam, yaptığın çarıklar, çizmeler, kemerler, çantalar herkes tarafından çok beğeniliyor. Ben de senin gibi aranılır usta olmak istiyorum.
- Sabır Sinan, sabır...

Ben buraya sabrederek geldim. Halen Ahi Babamızın eline su bile dökmem. Azim, gayret ve sabır... Bu üçünü yerine getirebilersen senden iyi usta olmaz.

- Haklısın ağam. Bir şeyler görüyor musun bende? Sabrımın sonucunda hayallerime kavuşabilir miyim?
- Allah'ın izniyle... Senin benden eksik tarafın olmadığı gibi büyük bir ustanın da hem evladı hem de öğrencisinin. Onun için çok şanslısın. Eğer azimli isen, gayret gösterirsen ve sabredersen bil ki bu meslekte en tepeye rahatlıkla gelirsin.
- İnşallah ağam.
- İnşallah.
- Bu arada ağam, yarın Kınıklı Köyüne gidip ham deri alacağız. Bana unutturma demiştin ya!
- Tamam Sinan. Hatırlattığın iyi oldu, sabah namazından sonra gideriz. Yiğit adaylarından da birkaçını alalım. Onlara en güzel deri nasıl olur, nasıl seçilir, nasıl alınır bilgilendirmiş oluruz, hem de yerinde.

- Tamam ustam.
- Akşam da komşularımızın daveti var. Dört gözle bekliyorum. Buraların yemek kültürü oldukça farklı ve oldukça lezzetli... Değil mi?
- Doğru söylersin ağam. Ben de merakla çekiyorum akşamı.

{{

Akşam komşumuz Mustafa Beyin evinde misafiriz. Cemile teyze bizlere yemeklerini tanıtıyor.

- Bu Gındıra Çorbasıdır. Ekinlerin arasında yetişen bu ot, ayıklandıktan ve temizlendikten sonra haşlanır. Haşlandıktan sonra kabuğundan ayrılır. Haşlama suyuna yağda kavrulmuş soğan ilave edilir. Bir tas pirinç atılır, ayrıca erik, ekşi ve tuz katılır. Ve bir süre kaynatılır. Ve afiyetle sofraya konulur. Bir tadın bakalım. Nasıl olmuş.

- Ellerinize sağlık Cemile Teyze, farklı bir tat ama oldukça lezzetli.
- Bu yörede oldukça yaygındır. Koyun sırtlarından yağ kesilir. Bu yağlar baharatla ovularak bir şişe dizilerek serin bir yerde bir süre bekletilir. Kuru soğan kıyılarak domatesin posası ile ovulur. Köz halinde olan odun üzerine, şişlere dizilen yağlar pişmeye bırakılır. Yağlar pişerek akmaya başlayınca yufkalara sıra ile basılarak emdirilir. Yağlar iyice küçülünce ye kadar bu işleme devam edilir. Daha sonra iyice emdirilen yufkalar domates ve soğanla siniler üstünde servis yapılır.

- Muhteşem bir ziyafete benziyor. Emek isteyen bir lezzet, ellerin dert görmesin Cemile Teyze.

- Afiyet olsun evladım. Siz de artık bizim evladımızsınız. Sağ oldukça Denizli'nin yemeklerini sizlere sunacağım.

- Allah razı olsun. Allah muradınızı versin.

- Âmin. İnşallah evladım.

Elleri dert görmeyesi Cemile Teyzem Denizli'nin muhteşem yöre yemeklerinden bize bir demet sundu. Denizlilerin misafirperverliğini gösterdi.

Sofrada daha neler vardı neler! Zeytinyağlı börülce, Denizli turşusu, kaçamak ve en güzeli ise sütlü ballı künarlı irmik tatlısı... Cemile Teyze halen bekâr olmama üzüldü. Gayri ben de kısaca hayat hikâyemi anlattım. Duyulandı, gözleri yaşardı.

- Üzülme yavrum. Cemile Teyzen sana hayırlı bir kısmet bulacak.
- Sağ ol Cemile Teyze. Sen de artık benim anam sayılırsın...

{{